

<https://i.factor.ua/ukr/journals/bn/2016/may/issue-21/article-18074.html> (дата звернення: 10.11.2020).

3. Савлук М.І., Мороз А.М., І. М. Лазепко І.М. Гроші та кредит: підручник. 6-те вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2011. 589 с.

4. Хомовий С., Томілова Н. Системи покращення обліку запасів на підприємстві. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2016. Вип. 2. С. 75-81.

5. Wnuk-Pel, T. Changes in company's management accounting systems. *Eurasian journal of business and economics*. 2010, Vol. 3. Issue. 6. P. 85-111.

ОЦІНКА ЛОГІСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА ВИБОРУ ЙОГО ЛОГІСТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ

*Свердлик Є. В., здобувач вищої освіти,
sverdlik45@ukr.net*

*Науковий керівник: Криворучко О. М., д. е. н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В економічній літературі застосовуються різні підходи до визначення структури потенціалу підприємства. Особливий інтерес викликають дослідження багатоаспектного аналізу структури потенціалу, в якому поряд з ресурсним розглядаються і інші не менш важливі аспекти структури. Кризовий стан національної економіки і окремих підприємств, супроводжується недовикористанням виробничих потужностей, накопиченням наднормативних запасів матеріалів і готової продукції, закономірно призводить до втрати потенціалу, зокрема логістичного. Сучасні умови функціонування соціально-економічних систем господарювання говорять про необхідність застосування нових теоретичних підходів, прикладного інструментарію дій, за допомогою яких ми бачимо ефективно подолання різних рівнів невизначеності динамічного ринкового середовища і які дозволяють своєчасно адаптуватися до нього.

Завдання дослідження сутності категорій «потенціал», «економічний потенціал», проблеми його формування, оцінка і управління розглядаються в працях вітчизняних вчених, таких як А. Балацький, Б. Бачевський, Л. Головкова, Н. Краснокутська, Е. Лапін, В. Савченко, А. Федонин т.п. Дослідженню складу логістичного потенціалу присвятили свої роботи А. Ареф'єва, Е. Лапін, А. Логвинова, І. Савенко та ін. Однак значення логістичного потенціалу підприємств і його вплив на формування ефективні

логістичної стратегії залишилися поза увагою науковців, що свідчить про недостатню кількість досліджень в цій сфері. Саме це дуже важливий критерій актуальності даної теми статті.

Мета статті: розглянути визначення поняття «логістичний потенціал підприємства», методи його оцінки, а також шляхи впровадження логістичної стратегії на основі результатів аналізу логістичного потенціалу.

Як відомо, стратегічне управління – це область менеджменту, яка спрямована на довгострокові цілі і дії підприємства по створенню і утримання конкурентних переваг, здатних забезпечити йому прибуток в довгостроковій перспективі. Відповідно, стратегічне управління логістикою - це діяльність, пов'язана з постановкою довгострокових цілей, розробкою і реалізацією завдань логістичної системи підприємства, які дають можливість підприємству досягти своїх цілей, відповідають його внутрішнім можливостям і факторів зовнішнього середовища. Логістичну стратегію більшість авторів визначає як стратегію підприємницької структури [8]. Однією з важливих складових частин стратегічного управління логістикою є планування, яке являє собою набір дій, рішень, які призводять до розробки логістичних стратегій. Логістична стратегія є одним з основних засобів ефективного формування і реалізації логістичних процесів підприємства.

Погоджуючись з Н.М. Тюрін, І.В. Гой, І.В. Бабій, оцінка логістичного потенціалу повинна бути на системі таких показників:

1. Коефіцієнт співвідношення вхідних і вихідних матеріальних потоків, що характеризує ефективність застосування матеріальних ресурсів при виробництві продукції;

2. Коефіцієнт якості обслуговування споживачів, який можна порахувати за допомогою показника ідеального обслуговування .

3. Коефіцієнт задоволення потреби споживача (ефективність матеріального потоку на вході і виході), який відображає рівень забезпеченості потреб підприємства в матеріальних ресурсах за обсягом, якістю і кількістю асортиментних груп на підприємстві;

4. Коефіцієнт співвідношення запасів і матеріального потоку показує співвідношення планованого рівня матеріальних запасів на підприємстві до фактичного обсягу поставки продукції на підприємство;

5. Коефіцієнт співвідношення запасів і вихідного матеріального потоку визначає, скільки оборотних коштів припадає на одну грошову одиницю реалізованої продукції за певний період часу;

6. Коефіцієнт безвідмовності обслуговування споживачів продукції характеризує рівень надійності і оперативності обслуговування споживачів продукції;

7. Коефіцієнт рівномірності поставок продукції на підприємство - це інтенсивність матеріального потоку на вході, показник роботи постачальників;

Оцінити логістичний потенціал підприємства можна за допомогою формули середньої геометричної простої на основі показників, що описано вище:

$$I_{лп} = \Pi_i = n \sqrt{K_{еф} \cdot K_{рівн} \cdot \frac{K_{вх}}{K_{вих}} \cdot \dots \cdot K_n},$$

де $I_{лп}$ – інтегральний показник логістичного потенціалу;

K_i – i -й показник логістичного потенціалу;

n – кількість показників.

В залежності від отриманих значень рівень логістичного потенціалу може бути низьким (до 0,4), середнім (0,4-0,6), високим (0,6-0,8) та дуже високим (від 0,8).

Практичний досвід показує, що логістичний потенціал підприємства визначається сукупністю багатьох факторів, у тому числі якістю й обсягом наявних на підприємстві ресурсів, тому що вони безпосередньо мають вплив на параметри економічних потоків підприємства, на здібності співробітників ефективно виконувати свої логістичні операції, спеціальними інноваційними здібностями, тобто здатністю підприємства до різкого роду змін, інформаційними та фінансовими можливостями тощо.

На вибір логістичних стратегій дуже впливає логістичний потенціал підприємства, а саме:

- потужність і конфігурація логістичної мережі;
- організаційна структура управління на підприємстві ;
- технологія координації логістичних процесів та якість логістичного сервісу;
- система управління запасами і перевезеннями;
- логістична інформаційна система;
- організація допоміжних процесів на підприємстві [3].

Поряд з поняттям «логістичний потенціал» виділяють ще одне поняття «стратегічний розвиток логістичного потенціалу». В його зміст вкладено здатність підприємства до покращення його фактичних можливостей через використання внутрішніх резервів

розвитку і можливостей зовнішнього середовища. Цей підхід дозволяє розглянути логістичний потенціал підприємства в аспекті його розмірів, структури, характеристик, рівня завантаження та ефективності створення як об'єкта управління. Під управлінням стратегічним розвитком логістичного потенціалу підприємства ще також розуміється процес прийняття і приведення в дію управлінських рішень, які спрямовані на оцінку і реалізацію можливостей удосконалення діяльності підприємства, мета якого створення нової вартості і забезпечення стратегічного розвитку підприємства. Процес управління стратегічним розвитком логістичного потенціалу підприємства необхідно починати з формулювання місії підприємства і встановлення логістичних цілей, які дозволяють сформулювати ефективну логістичну стратегію.

Таким чином, під назвою логістичний потенціал підприємства маємо динамічно збалансовану систему ресурсів і компетенцій, ефективність використання яких визначає можливість підприємства створювати нову вартість для забезпечення його розвитку.

Можна зробити висновок, що для будь-якого підприємства вкрай необхідно своєчасний аналіз логістичного потенціалу, управління його розвитком і використання ефективних можливостей у процесі розробки логістичної стратегії. Були сформульовані рекомендації щодо покращення логістичної системи і логістичної стратегії на підприємстві. На підприємствах керівництву доцільно створити відділ логістики, а також оцінити наявний логістичний потенціал. А ще дуже важливим аспектом є розробка дієвої логістичної стратегії для підприємства і своєчасно її адаптувати до вимог змінного ринкового середовища.

Література.

1. Грицуленко С.І. Потенціал і розвиток підприємства : [навч. посіб.]. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2014. 99 с.
2. Касьянова Н.В. Потенціал підприємства: формування та використання : [підручник]. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 248 с.
3. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : [навч. посіб.]. Харків : ХДУХТ, 2004. 287 с.
4. Тюріна Н.М., Гой І.В., Бабій І.В. Логістика : [навч. посіб.]. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 392 с.
5. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка : [навч. посіб.]. Київ: КНЕУ, 2004. 316 с.